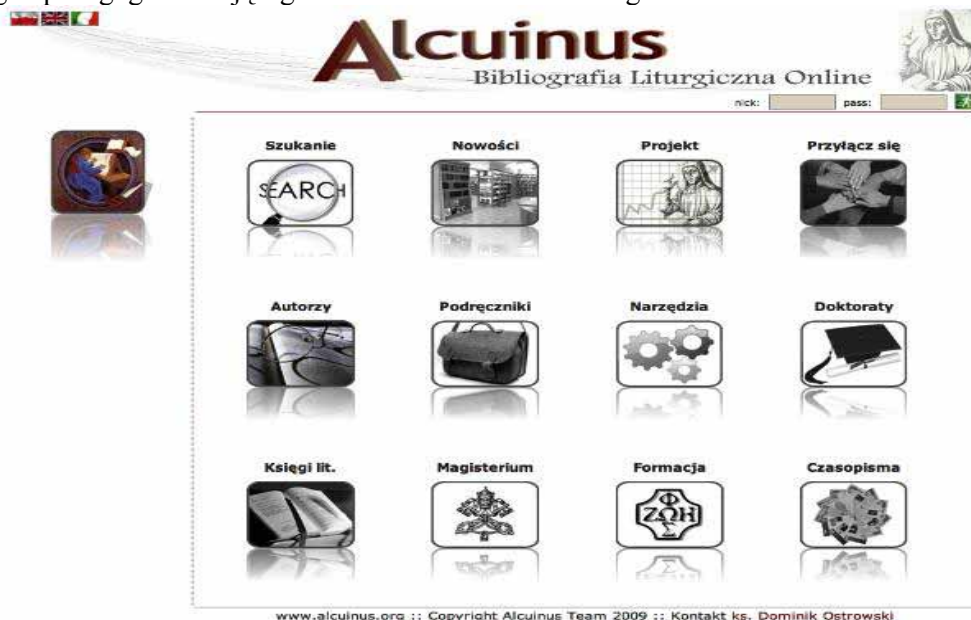

12. Alcuinus – bibliografia liturgiczna online – odpowiedź na współczesne potrzeby „świata liturgii”

W obecnym świecie posiadanie komputera nie należy już do rzadkości a wykorzystywanie go w pracy przez wykładowców czy naukowców stało się codziennością. Oczywiście komputeryzacja i informatyzacja nie ominęła również katolickich uczelni i bibliotek. Coraz więcej też pojawia się w sieci wszelkiego rodzaju baz danych, katalogów, repozytoriów, które mają ułatwić codzienną, żmudną czasem pracę naukowca; też i liturgisty, choć może w tym przypadku narzędzi jest nieco mniej.

Naprzeciw takim potrzebom wychodzi *Alcuinus – Bibliografia Liturgiczna Online* (www.alcuinus.org). Dzieło, które wyrosło z wcześniejszego przedsięwzięcia jakim była *Polska Bibliografia Liturgiczna* (PBL). Czym jest *Alcuinus*? Jest to baza i zarazem komputerowa wyszukiwarka liturgicznej literatury polskiej i od niedawna międzynarodowej na zadany temat. Nazwa wywodzi się od Alkuina z Yorku, teologa i pedagoga działającego na dworze Karola Wielkiego.

Dzieje i zespół

Sam pomysł pojawił się w 2005 roku, kiedy to dwaj studenci Sant’Anselmo – ks. Dominik Ostrowski i o. Kamil Paczkowski OFM – postanowili stworzyć Bibliografię Liturgiczną Czasopism. Potem zaczęli dołączać się też inni. Swą pomoc zaoferowali też ks. prof. Czesław Krakowiak i ks. prof. Krzysztof Konecki, przysyłając własne zbiory bibliograficzne. Projekt w poprzednim wydaniu – jako *Polska Bibliografia Liturgiczna* – był prezentowany na zjeździe liturgistów polskich za życzliwym poparciem ks. prof. Helmuta J. Sobeczki.

Obecnie wśród administratorów strony są specjaliści z dziedziny liturgii – zarówno studenci jak i wykładowcy, też specjaliści z dziedziny informacji naukowej i biblioteko-

znawstwa. Do grona dołączają również pasjonaci liturgii, zarówno osoby duchowne jak i świeckie. Zespół nadal się powiększa. Głównym koordynatorem jest ks. Dominik Ostrowski.

Specyfika *Alcuinusa*

Obecnie do bazy zaczęto wprowadzać pozycje bibliograficzne obcojęzyczne co pociągnęło za sobą stworzenie interfejsu w j. angielskim i włoskim. Twórcy strony mają nadzieję, że znajdzie ona odzew wśród liturgistów całego świata.

Baza jest dostępna dla wszystkich użytkowników Internetu. Zawiera opisy bibliograficzne książek, dzieł zbiorowych, podręczników, słowników, dokumentów Magisterium, materiałów formacyjnych oraz artykułów z czasopism, nowością są doktoraty.

Do tworzenia tej bazy nie potrzebny jest jakiś rozbudowany program czy system biblioteczny. Wystarczy komputer, Internet i chęć współpracy. Każdy może wprowadzać dane niezależnie od innych użytkowników. A po wprowadzeniu taka informacja jest od razu widoczna w Internecie.

Czym różni się ta baza od katalogów bibliotecznych? Przede wszystkim informacją o zawartości publikacji. Studenta bardziej interesuje czy ktoś napisał cokolwiek na dany temat i ile takich pozycji może znaleźć. Dopiero na dalszym planie plasuje się informacja o tym gdzie można znaleźć daną książkę czy czasopismo.

Twórcy *Alcuinusa* starali się wczuć w zwykłego poszukiwacza informacji w Internecie. Bazowali na swoich własnych doświadczeniach w tej dziedzinie. Stąd też opisy książek zawierają całe spisy treści, natomiast dzieła zbiorowe i artykuły z czasopism - śródtytuły.

Wyszukiwanie

Sposób wyszukiwania jest prosty i przejrzysty. Można wykorzystać opcję „wyszukiwania prostego” jak i „zaawansowanego”.

The screenshot shows the search interface of the Alcuinus Bibliografia Liturgiczna Online. At the top, there are flags for Polish, English, and Italian, and a small icon of a saint. The main title "Alcuinus" is in a large, stylized font, with "Bibliografia Liturgiczna Online" underneath. A search bar with "Szukanie" and fields for "nick:" and "pass:" is visible. Below this, there are two main search sections: "Szukanie zaawansowane" and "Szukanie proste". The advanced search section has a dropdown menu with options like "Nazwisko / nazwa", "Imię autora", "Słowo w tytule", "Śródtytuły / spis treści", "Słowa kluczowe", "Księgi liturgiczne", "Dokumenty Magisterium", "Indeks osób/institucji", "Indeks miejsc", "Czasopismo", "Rocznik czasopisma", and "Rok wydania". There are several empty input fields to the right of this menu. The simple search section has checkboxes for "Artykuły", "Książki", "Dzieła zbiorowe", "Doktoraty", "Podręczniki", "Narzędzia", "Formacja", "Magisterium", and "Księgi lit.". Below this is a language selection area with "Polski" selected and "inne" with a small globe icon. A "Szukaj" button is at the bottom of the search area. The footer contains the website URL "www.alcuinus.org" and copyright information "Copyright Alcuinus Team 2009" and "Kontakt ks. Dominik Ostrowski".

Kwerendę można stosować wybiórczo, co widać na ilustracji, zawężając jej pole wyszukiwania. Poszukując natomiast pozycji obcojęzycznych musimy być przygotowani na wpisywanie haseł w takim języku w jakim poszukujemy. Na chwilę obecną (luty 2009) w bazie dostępne są następujące języki (obok podana ilość pozycji, ulegają one zmianom niemal z dnia na dzień):

Języki:

	4124
	158
	26
	20
	16
	5
	2

Jak wygląda wynik wyszukiwania? Zapytajmy się co można znaleźć w *Alcuinzie* na temat paschału. A oto wynik:

Wyniki szukania

Szukane wyrażenie **paschał...**

W bazach: Artykuły Książki Dzieła zbiorowe Doktoraty Podręczniki Słowniki Formacja Magisterium Księgi lit.

Znaleziono rekordy: **16** Max. 10 wyników na stronę :: [1] [2]

Aktualnie wyświetlana strona: **1** / [Pokaż wszystkie](#)

1. -, *Z duszpasterskiej praxis*, Collectanea Theologica 61 (1991/1), 90-91. || [Więcej](#)
2. Berger Rupert (ks.), *Mały słownik liturgiczny*, W drodze, Poznań 1990 (205 s.). || [Więcej](#)
3. Casel Odo (OSB), *Misterium świąt chrześcijańskich*, Wyd. Benedyktynów, Kraków - Tyniec 2007 (271 s.). || [Więcej](#)
4. Gruchlik Damian, *Znak i posługa światła w liturgii*, Światło-Życie, Kraków 2006 (152 s.). || [Więcej](#)
5. Grzelak Andrzej (ks.), *Wigilia Paschalna - "sercem" roku liturgicznego*, W: *Liturgia źródłem i szczytem Kościoła*, Red.: Jerzy Stefański, Prymasowskie Wydawnictwo GAUDENTINUM, Gniezno 1993, 65-71. || [Więcej](#)
6. Guéranger Prosper (OSB), *Rok liturgiczny (Tom VI). Tydzień Męki Pańskiej i Wielki Tydzień*, nakładem Wydawców, Łomża 1935 (742 s.). || [Więcej](#)
7. Kapellari Egon (bp), *Święte znaki w liturgii i codzienności*, Wyd. M, Kraków 2002 (191 s.). || [Więcej](#)
8. Lijka Kazimierz (OMI), *Rewaloryzacja roli paschału w odnowionej liturgii Wigilii Paschalnej*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny, Poznań 2007 (296 s.). || [Więcej](#)
9. Nadolski Bogusław (TChr), *Leksykon liturgii*, Pallotinum, Poznań 2006 (1762 s.). || [Więcej](#)
10. Nadolski Bogusław (TChr), *Ogień Paschalny - sercem chrześcijaństwa*, W: *Ante Deum stantes*, Red.: Stefan Koperek, PAT, UNUM, Kraków 2002, 465-471. || [Więcej](#)

Jak widać, w *Alcuinusie* jest 16 pozycji dotyczących paschału w języku polskim. Baza jest cały czas wzbogacana o nowe opisy. Nie dorównuje ilością wpisów katalogom bibliotecznym bibliotek naukowych ale stara się w miłą i przystępny sposób informować o literaturze na dany temat.

Szczegóły

Język: polski	Typ: artykuły w dziełach zbiorowych
<p>Autor: Nadolski Bogusław (TChr) Tytuł: Ogień Paschalny - sercem chrześcijaństwa Artykuł znajduje się w: Ante Deum stantes. Red. Koperek Stefan, PAT, UNUM, Kraków 2002. Strony: 465-471</p>	
<p>Spis treści: Exsultet Pięćdziesiątnicy Procesyjny hołd ku czci Chrystusa - Światłości Świata z charakterystycznym Lumen Christi Dlaczego przesunięto celebrację wigilii paschalnej z godzin nocnych na popołudniowe a następnie poranne Exsultet w Kościołach ewangelickich Karta paschalna, chartuła Przyszłość staje nadal otworem</p>	
<p>Słowa kluczowe: <i>exsultet, Pięćdziesiątnica, Zesłanie Ducha Świętego, lumen Christi, paschał,</i></p>	
<p>Osoby: <i>Bogusław Nadolski TChr</i></p>	
<p>Wprowadził do bazy: laudem (2008-03-17) Zmodyfikował: laudem (2009-01-15)</p>	

Bezpieczeństwo

Osoba zgłaszająca się do współpracy musi tylko wypełnić formularz rejestracyjny i założyć konto na *Alcuinusie*. Początkowo konto to ma tylko jedno ograniczenie. Taka osoba nie może edytować i poprawiać rekordów wprowadzonych przez inne osoby. Z czasem, kiedy nabierze doświadczenia i zaufania Administracji uzyskuje pełnię praw moderatora.

Jak z tego wynika tylko osoby zalogowane mogą cokolwiek zmieniać w bazie. Oprócz tego tworzone są na bieżąco kopie całej bazy (backup'y).

Kontakt z Administratorem podany na stronie Alcuinusa – www.alcuinus.org

s. Barbara Bonar CHR